

**A Kúria
mint másodfokú bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Kf.IV.37.909/2019/6.

A tanács tagjai: . Balogh Zsolt a tanács elnöke, Dr. Kiss Árpád Lajos előadó bíró, . Horváth Tamás bíró

Felperes: felperes neve

A felperes képviselője: Dr. Kardkovács és Társai Ügyvédi Iroda
eljár: dr. Balogh László Csaba ügyvéd)

Alperes: alperes neve

Az alperes képviselője: dr. Fáry Zoltán kamarai jogtanácsos

A per tárgya: közbeszerzési ügyben hozott, D.384/19/2018. számú közigazgatási határozat jogszerűségének bírósági felülvizsgálata

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes

Az elsőfokú bíróság határozatának száma: A Fővárosi Törvényszék 106.K.700.117/2019/13. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria

- a Fővárosi Törvényszék 106.K.700.117/2019/13. számú ítéletét megváltoztatja és a keresetet elutasítja,
- kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 50.000 (ötvenezer) forint összegű perköltséget.
- megállapítja, hogy a perrel felmerült, feljegyzett eljárási illetéket az állam viseli.

Ezen ítélet ellen nincs helye további felülvizsgálatnak.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes mint ajánlatkérő és a Magyar Államkincstár illetékes igazgatósága mint közreműködő szervezet 2016. november 2. napján támogatási szerződést kötöttek a perrel érintett közbeszerzés tárgyát képező projekttel kapcsolatban. A támogatott beruházás megvalósítása érdekében a felperes 2017. július 4. napján a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 115. § (1) bekezdése szerinti közbeszerzési eljárást indított a „Százszorszép Bölcsőde és Mocorgó Óvoda fejlesztésének építési munkái vállalkozási szerződés keretében II.” tárgyában.
- [2] A felhívás d) pontja szerint a közbeszerzés tárgya egyrészt a Mocorgó Óvoda fűtési rendszerének korszerűsítéséből, másrészt a Százszorszép Bölcsőde korszerűsítési munkálataiból állt, amely magában foglalta a beltéri korszerűsítést (vizesblokkok, gyermekátadó helyiségek, foglalkoztató, gyermekszobák felújítása, a fő közlekedő új padlóburkolattal való ellátása) és az épületburok hőszigetelését (homlokzati fal és lábazatszigetelés elkészítése nyílászárókhoz való csatlakozással, „nyaktag”-ok nyílászáróinak cseréje korszerű műanyag ablakokra és parapetfal építése, valamint a lapostető hőszigetelése, az ehhez kapcsolódó új vízszigetelés elkészítése). A nyertes pályázat értéke meghaladta a tervezett értéket, ezért szükségessé vált a támogatási szerződés módosítása.
- [3] A felperes a beruházás megvalósítása érdekében a pályázaton nyertes vállalkozóval 2017. szeptember 11. napján szerződést kötött. A szerződés 1.5.2. pontjának utolsó mondata szerint a munkavégzés lehetősége a hét minden napján, azaz szombaton és vasárnap is biztosított, a felújítás időtartama alatt (kivétel nyári zárva-tartás) az intézmény üzemel, így a kivitelezési munkák elvégzése szakaszonként ütemezve lehetséges. A szerződés 2. pontja szerint a teljesítés véghatárideje 2018. január 31. napja volt. A szerződés 11. pontja akként rendelkezett, hogy jelen szerződés akkor lép hatályba, ha a közreműködő szervezet/irányító hatóság részéről a módosítási igény elfogadásra kerül.
- [4] A felperes és a közreműködő szervezet 2017. szeptember 21. napján módosították többek között a támogatási szerződés 3.3.1. pontját, amely szerint a projekt fizikai befejezésének tervezett napja 2018. április 30. lett. A közreműködő szervezet 2017. szeptember 22. napján támogató tartalmú tanúsítványt bocsátott ki, amelynek záró része szerint a fedezet rendelkezésre állása nem biztosított az átcsoportosítás jóváhagyásáig. A felperes 2-53/2017. számon költségvetési átcsoportosítást rendelt el, majd megkeresésére a közreműködő szervezet tájékoztatta, hogy a költségvetési átcsoportosítás a közreműködő szervezet jóváhagyása nélkül elvégezhető.
- [5] Mindez alapján a felperes és a vállalkozó a szerződést 2017. október 9. napján módosították és megállapították, hogy az 2017. október 9. napján hatályba lép. A munkaterület átadás-átvételére 2017. október 25. napján került sor.
- [6] A vállalkozó 2018. január 24. napján kezdeményezte a felperesnél a teljesítési határidő meghosszabbítását arra hivatkozva, hogy a munkaterület átadására csak 2017. október 25. napján került sor, a tetőszigetelési munkákat a hideg időjárás miatt nem lehet elvégezni, a homlokzati szigetelést, a színezési munkákat az éjszakai fagyok miatt szintén csak tavasszal lehet befejezni, továbbá a vizesblokkok átalakítását csak egyesével, egymást követő szakaszolással lehet végezni

azért, hogy a bölcsődések a többi blokkot normál működési üzemmódban tudják használni, így egy blokknak a felújítása kb. egy hónapot vesz igénybe, a négy blokk esetében ez négy hónap időtartamot jelent.

- [7] A felperes és a vállalkozó a szerződést a fenti indokok alapján 2018. január 30. napján módosították és a teljesítés véghatáridejét 2018. április 30. napjában határozták meg.
- [8] A felperes az általa 2018. február 15. napján feladott hirdetményben a szerződés módosítását a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pontja szerinti feltételek fennállására hivatkozva a szerződés módosítással egyezően indokolta.
- [9] A Pénzügyminisztérium mint hivatalbóli kezdeményező 2018. november 15. napján benyújtott kezdeményezésében kifejtette, hogy a szerződésmódosítás esetében nem állt fenn a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pont ca) alpontja szerinti feltétel, ezért a 2018. január 30-i szerződésmódosítás jogszabálysértő volt. Az álláspontja szerint a felperesnek a közbeszerzési eljárás megindításakor és annak kellő gondossággal történő előkészítése esetén tisztában kellett lennie azzal, hogy a tetőszigetelési és homlokzati munkálatok - figyelemmel a teljesítési határidőre -, a hideg időszakokra estek volna, továbbá hogy az intézmény időszakos működése miatt a munkálatok szakaszolása szükséges volt. Kifogásolta, hogy a szerződés teljesítési határidejét a felek határozott időpontban jelölték meg, nem pedig a hatályba léptető feltétel bekövetkeztétől számított időtartamban, annak ellenére, hogy a felperes a szerződés hatálybalépését a támogatási szerződés módosításának elfogadásához kötötte. Rögzítette, hogy a támogatási szerződés módosítása 2017. október 9. napján lépett hatályba, de a munkaterület átadása csak 2017. október 25. napján, 16 nappal később történt meg, ami egy ilyen aránylag rövid teljesítési időtartam esetén a teljesítési időszak mintegy 10%-át teszi ki.
- [10] Az alperes a hivatalbóli kezdeményezés alapján folytatott eljárás során hozott D.384/19/2018. számú határozatában megállapította, hogy a felperes megsértette a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pontjának ca) alpontját, ezért vele szemben 1.000.000 forint bírságot szabott ki.
- [11] A határozat indokolásában rögzítette, hogy az előre nem láthatóság a szerződés megkötésének időpontjára, illetve az azt megelőző előkészítési szakaszra vonatkozatható. A szerződésmódosítás jogszerűségének megítélése kapcsán értékelte, hogy a felperes számára a közbeszerzési dokumentumok elkészítésének időpontjában ismert volt, hogy a szerződés nem a megkötésekor lép hatályba, továbbá hogy olyan szerződéses konstrukciót alkotott, amely szerint - a bizonytalan hatályba lépési időpont mellett - a szerződést egy határozott időpontig, 2018. január 31. napjáig teljesíteni kellett. A felperesnek számítania kellett arra, hogy a közbeszerzési eljárás során a nyertes ajánlattevőtől a becsült értéknél magasabb ajánlati ár érkezik, és a közreműködő szervezet úgy engedélyezte a közbeszerzési eljárás megindítását, hogy az engedélyétől tette függővé a szerződés hatálybalépését. A közreműködő szervezet közrehatása miatt a feleknek közel egy hónapig nem volt lehetőségük a szerződés teljesítésének megkezdésére, azonban ezt követően a munkaterület átadás-átvételére is csak 2017. október 25. napján került sor. Megállapította, hogy az újabb 3 hetes késedelem olyan körülménynek minősül, amely kellő gondossággal eljárva elhárítható lett volna. A felperes tisztában volt azzal, hogy a vizesblokkok felújításához 4 hónapos teljesítési határidő szükséges. Amennyiben a szerződés 2017. szeptember 11. napján hatályba lépett volna, abban az esetben a kivitelezés a teljesítési határidőben elkészül. A szerződésmódosítás következtében a felperes több mint 6 hónapos teljesítési határidőt biztosított, amelyet nem támasztott alá semmilyen, a szerződésmódosítás jogalapját képező körülmény.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [12] A felperes a határozattal szemben előterjesztett keresetében az alperesi határozat megváltoztatását, a jogsértés hiányának megállapítását, valamint az alperes bírság visszafizetésére kötelezését kérte. A hivatkozásai szerint az alperes határozatában bár megállapította, de nem értékelte, hogy a szerződés hatálybalépésének elhúzódása a közreműködő szervezet közrehatásának következménye volt. Véleménye szerint megfelelő gondossággal járt el a költségbecslés elkészítése és a jóváhagyás kérése során. Fenntartotta a szerződésmódosítás során kifejtetteket és rögzítette, hogy a közreműködő szervezet a 2017. szeptember 21. napján aláírt támogatási szerződésmódosításban a projekt fizikai befejezési határidejének 2018. április 30-ára történő halasztását jóváhagyta. Hangsúlyozta továbbá, hogy a közreműködő szervezet közrehatása nélkül a szerződés legkésőbb 2017. szeptember 22. napján hatályba léphetett volna és ebben az esetben elegendő idő állt volna rendelkezésre az 5 °C alatt nem végezhető munkálatok befejezésére.
- [13] Az alperes a védiratában a kereset elutasítását és a felperes perköltségben marasztalását kérte, fenntartva a határozatában foglaltakat.

Az elsőfokú ítélet

- [14] A Fővárosi Törvényszék az ítéletével felperes keresetének helyt adott és az alperes 2019. január 23. napján kelt D.384/19/2018. számú határozatát akként változtatta meg, hogy megállapítását és a bírság kiszabását mellőzte, továbbá a jogorvoslati eljárást megszüntette. Kifejtette, hogy abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a perbeli esetben a vállalkozási szerződés módosításához fennállt-e a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pont ca) alpontja szerinti feltétel, vagyis fennálltak-e a módosítást szükségessé tevő olyan körülmények, amelyeket a felperes kellő gondossággal eljárva nem láthatott előre, „továbbá hogy a közreműködő szervezet közrehatása ténylegesen befolyásolta-e a vállalkozási szerződés teljesítését”.
- [15] Az elsőfokú bíróság a keresetet nagyobb részben megalapozatlannak találta, azonban megállapította, hogy a vállalkozási szerződés megkötése 2017. szeptember 11. napján történt, míg a munkaterület átadására 2017. október 25. napján került sor. A felperesnek a felhívás mellékletét képező dokumentáció szerződéstervezetének 11. pontja alapján számítania kellett arra, hogy a szerződés a megkötésével nem lép hatályba, azonban a másfél hónappal későbbi munkakezdés oka egyrészt a közreműködő szervezet közrehatására, másrészt a felperes mulasztására vezethető vissza. A felperesi mulasztás a kellő körütekintést nem alapozhatja meg, ezért az elsőfokú bíróság úgy foglalt állást, hogy azt kellett vizsgálnia, hogy a közreműködő szervezet közrehatása önmagában indokolta-e a szerződésmódosítást.
- [16] Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy amennyiben a közreműködő szervezet támogató tartalmú tanúsítványának kibocsátásával egyidejűleg a vállalkozási szerződés hatályosult volna, úgy a munkavégzés megkezdésére még 2017. szeptember végén sor kerülhetett volna, így azt vizsgálta, hogy a vállalkozási szerződés szerinti munkálatok a teljesítési véghatáridőig, 2018. január 31. napjáig befejezhetőek voltak-e.
- [17] Ennek eredményeképp megállapította, hogy a munkálatok közül a vizesblokkok szakaszos felújítása 4 hónapot vett igénybe. A szerződés módosítását nem a szakaszos munkavégzés indokolta, hiszen a szakaszolás szükségességét a vállalkozási szerződés 1.5.2. pontja is tartalmazta, hanem a késői

munkakezdés idézte elő, hogy a 4 hónapos időtartam a teljesítési határidő lejártáig nem állt rendelkezésre. Amennyiben a munkaterület átadására a felek együttműködése folytán 2017. szeptember végén sor került volna, 2018. január 31. napjáig a vizes blokkok szakaszos felújítása is elvégezhető lett volna. Ezzel szemben a szerződés október 9-i hatályosulásával sem állt a vállalkozó rendelkezésére kellő határidő a felújításra, vagyis a közreműködő szervezet közrehatása a szerződésmódosítás szükségességére a vizesblokkok felújítása vonatkozásában és kizárólag abban állapítható meg, míg a tetőszigetelés, a homlokzatszigetelés és vakolás késedelme egyedül a felperesi magatartás következménye volt.

- [18] A felperesnek tehát számolnia kellett azzal, hogy megkötésekor nem hatályosul a szerződés, de még kellő körültekintés mellett sem kellett számítania a közreműködő szervezet tévedésére és annak következményeire. A közreműködő szervezet közrehatása nem írható a felperes terhére, a támogatási szerződés alapján az együttműködési kötelezettség a közreműködő szervezetet is terhelte. Figyelemmel arra, hogy volt egy olyan munkafolyamat (vizesblokkok felújítása), amellyel összefüggésben a közreműködő szervezet közrehatása folytán mindenképpen szükségessé vált volna a szerződésmódosítás, ezért a felperes mulasztásától függetlenül a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pont ca) alpontjában foglalt feltétel bekövetkezett, azaz a szerződésmódosítás a felperes magatartásától függetlenül indokolt volt, a közreműködő szervezet mulasztását kellő körültekintés esetén sem láthatta előre.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

- [19] Az elsőfokú ítélettel szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a kereset elutasítását kérte. Kifejtette, hogy azzal, hogy az elsőfokú bíróság a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pont ca) alpontja szerinti feltétel megvalósulása körében azt is vizsgálta, hogy a közreműködő szervezet közrehatása ténylegesen befolyásolta-e a vállalkozási szerződés teljesítését, jogilag nem értékelhető tényeket vett figyelembe. A perben a felperesi ajánlatkérőnek azt kellett volna alátámasztania, hogy a módosítást olyan körülmények tették szükségessé, amelyeket az ajánlatkérő kellő gondossággal eljárva nem láthatott előre. A Kbt. 2. § (7) bekezdése szerinti kógenciából eredően az alperesnek és az elsőfokú bíróságnak kizárólag abban a körben kellett vizsgálatát elvégeznie, hogy a felperesi ajánlatkérő által a szerződésmódosítás megalapozottsága körében előadott körülmények előre láthatók voltak-e, illetve, hogy az ajánlatkérő kellő gondossággal eljárva elkerülhette volna azokat.
- [20] Az alperes szerint a közreműködő szervezet „közrehatása” nem felel meg a Kbt. 141. § (4) bekezdés ca) alpontja szerinti feltételnek, mert az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárás előkészítésétől kezdve tudomással bírt arról, hogy a közreműködő szervezet jóváhagyása szükséges a pénzügyi fedezet megemeléséhez, így a körülmény (vagyis, hogy a jóváhagyás szükséges, és időigényes lehet) nem volt előre nem látható, valamint a közbeszerzési eljárás és a szerződés teljesítése során új körülmény nem következett be, csupán egy ajánlatkérő számára mindvégig előre látható, ismert körülmény szűnt meg azáltal, hogy végül kiderült, nem volt szükség a jóváhagyásra.
- [21] Az alperes szerint iratellenes volt az elsőfokú ítélet 8. oldalán szereplő azon megállapítás, mely szerint „Amennyiben a munkaterület átadására a felek együttműködése folytán 2017. szeptember végén sor került volna, 2018. január 31. napjáig a vizes blokkok szakaszos felújítása elvégezhető lett

volna. Ezzel szemben a szerződés október 9-i hatályosulásával sem állt a vállalkozó rendelkezésére kellő határidő a felújításra, vagyis a közreműködő szervezet közrehatása a szerződésmódosítás szükségességére a vizesblokkok felújítása vonatkozásában és kizárólag abban állapítható meg." Az alperes ugyanis nem állította határozatának a vizesblokkok felújítását vizsgáló részében (D.384/19/2018. sz. határozat 50. pontja), hogy a vizesblokkok felújítása nem lett volna elvégezhető az eredeti határidőben, ilyen nyilatkozatot a perben sem tettek a felek. Az ítéleti következtetéssel szemben, ha a felek megkezdték volna a kivitelezési munkálatokat 2017. október 9-én, a vizesblokkok felújítása esetén is tartható lett volna a 2018. január 31-i határidő, akkor is, ha négy hónapot vesz igénybe a feladat. Hangsúlyozta azonban, hogy a közbeszerzési dokumentumokban nem került rögzítésre, hogy a feladat időtartama négy hónap. Utalt arra, hogy az eredeti teljesítési határidő leteltekor véghez vitt szerződésmódosítás indokolása szerint első esetben az eredeti teljesítési határidő letelte előtti napon, a jelen per tárgyát képező szerződésmódosításban jelent meg azon ajánlatkérői igény, mely szerint a „belső munkáknál a vizesblokkok átalakítását csak egyesével, egymást követő szakaszolással lehet végezni, hogy a bőlcsődések a többi blokkot normál működési üzemmódban tudják használni". Az alperes szerint a vizesblokkok felújításánál bevezetett négy hónapos szakaszolási igény megjelenése független a közreműködő szervezet közrehatásától, és nem olyan körülmény okozta, amelyet kellő gondossággal eljárva nem láthatott előre az ajánlatkérő.

- [22] Az alperes megjegyezte végül, hogy nem indokolt, hogy kizárólag a vizesblokk felújításához a felek rendelkezésére álljon további három hónap, amely az eredeti szerződéses határidővel együtt közel hét hónapos időtartam lett.
- [23] A fellebbezés kitért arra, hogy nem merült fel olyan körülmény, amelyre tekintettel az alperes jogorvoslati eljárása megszüntetésének, az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 46-47. §-ok alkalmazásának lett volt helye. Az elsőfokú bíróság azt vizsgálta, hogy az alperes jogszerűen állapította-e meg a jogsértést: arra jutott, hogy nem, ezért amennyiben ilyen döntést hozott, a jogsértés hiányát kellett volna megállapítania megváltoztató ítéletében.
- [24] A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte, annak helyes indokai alapján, fenntartva az eljárásban tett nyilatkozatait. Hangsúlyozta, hogy a közreműködő közrehatása miatt közel egy hónapig nem volt lehetőség a szerződés jogszerű teljesítésének megkezdésére. A közreműködő téves jogi tájékoztatást adott a jóváhagyás szükségességéről, a felperes pedig kellő gondossággal eljárva haladéktalanul kérte a jóváhagyást, a közreműködő azonban még ezt követően is úgy nyilatkozott, hogy az a szerződés hatályba lépéséhez változatlanul szükséges.
- [25] Hangsúlyozta továbbá, hogy a felek az eljárásban nem vitatták az egyes munkanemek időigényét, így amennyiben a vizesblokk munkálatai szeptember végén megkezdhetők lettek volna, azokat január végéig, azaz több, mint 4 hónap alatt be lehetett volna fejezni.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [26] A fellebbezés az alábbiak szerint megalapozott.
- [27] A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 108. § (1) bekezdése szerint a másodfokú bíróság az ítéletet - a bizonyítás és vizsgálat hivatalbóli elrendelésének körén kívül - csak a fellebbezés, a csatlakozó fellebbezési kérelem és a fellebbezési ellenkérelem keretei között vizsgálhatja felül.

- [28] A Kúria megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást megfelelően feltárta, az alkalmazandó jogszabályokat pontosan meghatározta, azonban azokból téves következtetésre jutott.
- [29] A felek között nem volt vitatott, hogy a vállalkozóval kötött szerződés módosítását lényegesnek tekintették, valamint, hogy annak jogszerűsége megítélését a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pontja alapján kellett elvégezni. Eszerint a szerződés „a következő feltételek együttes teljesülése esetén” módosítható: ca) a módosítást olyan körülmények tették szükségessé, amelyeket az ajánlatkérő kellő gondossággal eljárva nem láthatott előre; cb) a módosítás nem változtatja meg a szerződés általános jellegét; cc) az ellenérték növekedése nem haladja meg az eredeti szerződés értékének 50%-át. Ha egymást követően több olyan módosításra kerül sor, amelyek a ca) alpont szerinti több, egymással nem összefüggő körülmény miatt merültek fel, ez a korlátozás az egyes módosítások nettó értékére alkalmazandó. Az egymást követő módosítások nem célozhatják e rendelkezés megkerülését.
- [30] A Kbt. 2. § (7) bekezdése kimondja, hogy a Kbt. szabályaitól csak annyiban lehet eltérni, amennyiben e törvény az eltérést kifejezetten megengedi. A 2. § (3) bekezdése tiltja a joggal való visszaélést.
- [31] Ezekből következően a szerződés módosítása csak a Kbt. által szabályozott esetekben lehet jogszerű, a Kbt. szerződés módosítását engedélyező rendelkezéseit nem lehet kiterjesztően értelmezni.
- [32] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásból kiemelendő, hogy a felperes arról bírt tudomással, hogy a szerződés hatálybalépéséhez a közreműködő szervezet jóváhagyása szükséges, továbbá a vállalkozóval a szerződést úgy kötötte meg, hogy bár nem ismerte a jóváhagyás időpontját, csak a munka idő- és szakaszolási szükségletét, a teljesítési véghatáridőt fix időpontban, 2018. január 31. napjában határozta meg. Ezt követően a támogatási szerződés módosításakor, 2017. szeptember 21-én a teljesítési véghatáridő várható időpontját 2018. április 30. napjában rögzítette. A szerződés hatálybalépése 2017. október 9. napja, a munkaterület átadása 2017. október 25. napja volt. A vállalkozó a szerződés módosítási kérelmét 2018. január 24-én terjesztette elő, a módosítás a vállalkozó kérelme szerinti indokoknak megfelelően január 30-án történt. A véghatáridő így 2018. április 30-ra módosult.
- [33] A Kúria csupán a teljesség kedvéért jegyzi meg, hogy a 2017 szeptemberében kötött és 2018. január 31-ig lezárandó szerződésben a felek a munkavégzés lehetősége körében a nyári zárva-tartásra is hivatkoztak (szerződés 1.5.2. pontjának utolsó mondata), ami arra utalhat, hogy a szerződés megfogalmazása során nem az egyedi körülmények teljeskörű, gondos értékelésével jártak el.
- [34] A Kbt. felek által hivatkozott rendelkezései szerint a szerződés módosítása csak abban az esetben jogszerű, ha olyan körülmények tették szükségessé, amelyeket az ajánlatkérő kellő gondossággal eljárva nem láthatott előre.
- [35] A felperes megjelölte, hogy a módosítást az - az előre nem látható - körülmény tette szükségessé, hogy a munkaterület átadására csak 2017. október 25. napján került sor, a tetőszigetelési munkákat a hideg időjárás miatt nem lehet elvégezni, a homlokzati szigetelést, a színezési munkákat az éjszakai fagyok miatt szintén csak tavasszal lehet befejezni, továbbá a vizesblokkok átalakítását csak egyesével, egymást követő szakaszolással lehet végezni azért, hogy a bőlcsődések a többi blokkot normál működési üzemmódban tudják használni, így egy blokknak a felújítása kb. egy hónapot vesz igénybe, a négy blokk esetében ez négy hónap időtartamot jelent. Ezeket - a vizesblokkokkal kapcsolatos hivatkozásokat kivéve - az elsőfokú bíróság a keresetet megalapozatlannak találta, melyet a fellebbezés nem érintett, így azt a Kúria sem érinthette.

- [36] Ebből következően további vizsgálat nélkül is megállapítható volt, hogy a szerződés módosításának az alapja legalább részben nem felelt meg a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pont, ca) alpontjában foglaltaknak.
- [37] A Kúria hangsúlyozza, hogy az ezen az alapon elvégzett módosítások nem válhatnak jogszerűvé csupán attól, hogy volt más, ezektől független olyan körülmény, ami alapján a szerződés bármilyen tartalmú módosítása szükségessé válna. A Kbt. ilyen értelmezése joggal való visszaélésre vezethetne, amennyiben a szerződés bármely kellő gondosság mellett sem előre látható nem látható módosításának szükségessége esetén a szerződés további, az előzővel össze nem függő, lényeges módosításait is kellő gondosság mellett sem előre nem láthatónak, így minden további vizsgálat nélkül jogszerűnek kellene tekinteni.
- [38] A Kúria osztotta a felperes azon hivatkozását, hogy a felek az elsőfokú eljárásban nem vitatták az egyes munkanemek időigényét, így tényként lehetett elfogadni, hogy a vizesblokkok felújítása - a szerződésben is rögzített szakaszolási igénynek megfelelően - 4 hónapot vett igénybe. Ebből következően amennyiben sem a szerződés hatályosulásáig eltelt időtartam, sem a fix szerződéses véghatáridő kikötése nem lenne a felperes terhére róható, úgy csak a vizesblokkok felújítása miatt a véghatáridő 9 nappal történő meghosszabbítása lehetne jogszerű.
- [39] A felperes az eljárás során semmivel nem támasztotta azonban alá azt, hogy ezen 9 nappal szemben milyen előre nem látható ok indokolta a szerződés további 80 nappal történő meghosszabbítását. A Kúria ebben a körben csupán a teljesség kedvéért jegyzi meg, hogy a felperes a támogatási szerződést már a vállalkozó szerződésmódosítási igényét több mint 4 hónappal megelőzően úgy módosította, hogy a projekt fizikai befejezésének tervezett napja - egyezően a vállalkozási szerződés későbbi módosításával - 2018. április 30. lett. Így már 2017. szeptember 21. napján kellett, hogy legyen olyan a felperes által ismert körülmény, amely szerint a 2018. január 31-i véghatáridő nem lesz tartható. Márpedig az elsőfokú bíróság felperes által nem fellebbezett ítéletéből következően csak az lehetett (volna) ennek a jogszerű indoka, hogy a vizesblokkok felújítása 4 hónapot vesz igénybe. Ekkor azonban a teljesítési határidő végéig még több, mint 4 hónap volt hátra.
- [40] A felperes a fellebbezési ellenkérelmében hangsúlyozta, hogy „következésképpen azt az álláspontot képviselte, hogyha a munkakezdés a kellő gondossággal előrelátható időpontban, 2017 szeptemberében megkezdhető lett volna, akkor az időjárástól függő munkák is teljeskörűen befejezhetők lettek volna 2018. január 31-ig.” Ez azonban ellentétes a támogatási szerződés 2017. szeptember 21-i módosításával.
- [41] Az iratokból és a felek nyilatkozataiból következően a közreműködő szervezet tájékoztatásáig a felperes abban a tudatban volt, hogy szükséges a közreműködő jóváhagyása és a véghatáridőt is ennek megfelelően határozta meg. A felperes a keresetében (6.2.2. pont) kifogásolta, hogy előre kellett volna látnia, hogy a közreműködő szervezetnek közel egy hónap szükséges ahhoz, hogy megállapítsa a jóváhagyás sürgősségét. A fellebbezési ellenkérelme szerint (3. pont) megalapozottan várhatja el, hogy a támogatások ellenőrzésével megbízott állami ellenőrző szervezet a rá irányadó jogszabályi előírások és határidők betartásával jár el. A felperes azonban az eljárásban egyetlen jogszabályi rendelkezést sem jelölt meg ami alapján amennyiben a közreműködő jóváhagyása a 2017. szeptember 11-én kötött szerződés folytán szükséges lett volna, azt október 9-e előtt (vagy akár szeptember vége előtt) meg kellett volna adni.
- [42] Másrészt helytállóan hivatkozott arra az alperes a fellebbezésében, hogy a felperes a közreműködő szervezet téves tájékoztatása miatt arról nem tudott, hogy a hozzájárulás - és az annak beszerzéséhez

szükséges idő - nem [lesz] szükséges. Ebből azonban nem az következik, hogy a szerződés teljesítési határidejének hosszabbítása indokolt lett volna, hanem az, hogy a szerződés megkötését követően a teljesítést hamarabb meg lehetett volna kezdeni, amit ha a felperes előre lát, akkor rövidebb határidőt határozhatott volna meg. Így tehát az a tény, hogy a közreműködő szervezet arról adott tájékoztatást, hogy nem szükséges a hozzájárulása, jelen ügyben a teljesítési véghatáridő módosítása szempontjából azzal esik egy tekintet alá, mintha a hozzájárulása szükséges lett volna és azt megadta volna. Arra azonban a kifejtettek szerint a felperes maga sem hivatkozott, hogy hozzájárulás esetén azt korábban kellett volna megadni, mint amikor annak szükségtelenségéről adott tájékoztatást.

- [43] A kifejtettekre tekintettel a Kúria megállapította, hogy a közreműködő szervezet téves tájékoztatása a szerződés módosítását a vizesblokkokkal kapcsolatos teljesítési határidő tekintetében nem indokolta, így a módosítás az alperesi határozattal egyezően nem felelt meg a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pont ca) alpontjában foglalt feltételnek, így jogellenes volt. Amennyiben azonban az mégis indokolt lett volna, úgy a határidő 9 napon túli, valamint a további munkálatokra tekintettel történő meghosszabbítása miatt is jogellenes lett volna, így a közreműködő szervezet közrehatásának megállapítása sem vezethetett volna a felperes keresetének megalapozottságára.
- [44] A kifejtettek alapján a Kúria a fellebbezéssel támadott ítéletet a Kp. 109. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta és a keresetet a Kp. 88. § (1) bekezdés a) pontja szerint elutasította.

Záró rész

- [45] A felek tárgyalás tartását nem kérték, így a Kúria a Kp. 107. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül járt el.
- [46] A Kúria a felperest alperes első- és másodfokú perköltségének megfizetésére a Kp. 35. § alapján alkalmazandó polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 81. § (1) és (5) bekezdése és a 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte.
- [47] A feljegyzett eljárási illetéket a felperest az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 5. § (1) bekezdés b) pont alapján megillető személyes illetékmentesség folytán az állam viseli.
- [48] Az ítélet elleni felülvizsgálat lehetőségét a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.

, 2020. június 16.

Dr. Balogh Zsolt s.k. a tanács elnöke, Dr. Kiss Árpád Lajos s.k. előadó bíró, Dr. Horváth Tamás s.k. bíró

